

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119012602
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2119012602.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného W. H., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom Z. XXXX/XX, F., pre zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 21.10.2019, č. k. 4T/45/2019-490, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.02.2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného W. H. zamieta.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný W. H. uznaný vinným zo zločinu výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 20.11.2017 v čas od 12.30 hodiny do 15.00 hodiny v F., v rodinnom dome na ulici Z. č. XX po tom, ako priviezol svojím osobným motorovým vozidlom maloletú V.P. nar. v roku XXXX na adresu svojho trvalého bydliska, vyhotovil digitálnym fotoaparátom zn. Nikon 03, výrobné číslo 2Z67E162072, ktorého je vlastníkom, 15 kusov fotografií nahého tela maloletej.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 368 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil aj trest prepadnutia veci a to: 1 ks karta 16 GB zn. Transcend, 1 ks SD karta 32 GB Kingston, 1 ks pam. karta Pretec 8GB, 1 ks pam. karta Transcend 32 GB, 4 ks CD.

Obžalovaný H. na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby a zákonnom poučení urobil v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásenie, keď uviedol, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý je uvedený v obžalobe. Po vyhlásení obžalovaného o vine, zodpovedaním na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c) d), f), g) a h) Trestného poriadku a vyjadrení prokurátora, že súhlasí s prijatím vyhlásenia obžalovaného o vine, okresný súd podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku s prihliadnutím na § 257 ods. 8 Trestného poriadku, vyhlásenie obžalovaného ku skutku uvedeného vo výroku tohto rozsudku prijal, pričom rozhodol, že dokazovanie čo do viny sa nevykoná, keďže obžalovaný priznal spáchanie skutku, avšak vykoná sa dokazovanie súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení.

Po prijatí vyhlásenia obžalovaného bolo na hlavnom pojednávaní vykonané dokazovanie oboznámením lustrácie v registri Sociálnej poisťovne, odpisu RT, znaleckého posudku č. 23/2019 zo dňa 08.04.2019, lustráciou v GP, lustráciou v registri priestupkov, znaleckého posudku č. 66/2018 a znaleckého posudku č. 61/2018.

Okresný súd konštatoval, že v tejto veci možno aplikovať závery Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.06.2017 sp. zn. Tpj 55/2016, v zmysle ktorého, „ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm.), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.“ Citované stanovisko k tejto „štvrtéj právnej vete“ uvádza, že dôvodom použitia analógie je podmienenosť mimoriadneho zníženia trestu oboma procesnými úpravami na rovnakom princípe, ktorý umožňuje obžalovanému vzdať sa dokazovania na hlavnom pojednávaní. Kým v prípade dohody o vine a treste môže takto obvinený získať mimoriadne znížený trest už na základe samotnej dohody, ktorú v opačnom prípade nemusí uzavrieť (v prípade neschválenia dohody súdom sa obvinený vracia do štandardného režimu dokazovania viny v súdnom konaní), v prípade vyhlásenia o vine a jeho prijatia súdom nastanú účinky v zmysle § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku. To znamená neodvolateľnosť vyhlásenia, nevykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny a obmedzenie opravného prostriedku v tomto rozsahu na dovolanie pre závažné porušenie práva na obhajobu, čo bude prichádzať do úvahy len výnimočne. Je potom namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine (rovnako právne rovnocenného vyhlásenia o nepopretí spáchania činu) mal možnosť (nie povinnosť) pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste. Dokonca, keďže ide o uznanie viny bez garancie alebo predpokladu určitého (pre obžalovaného priaznivého) rozhodnutia o treste, možnosť mimoriadne znížiť trest je tu ešte dôvodnejšia. Ide o procesnú logiku vzdania sa práva na (kompletné) súdne konanie, v rámci ktorej je vhodné a vecne správne umožniť mimoriadne zmiernenie trestu.

Po takto vykonanej modifikácii mohol potom okresný súd znížiť spodnú hranicu trestnej sadzby o 1/3 z pôvodných 7 rokov na 4 roky a 8 mesiacov. Okresný súd mal takýto postup za dôvodný, nakoľko v prípade obžalovaného ide o prvý (aj keď) významný prešľap, v prípade predošlého odsúdenia za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia, tento je nielen zahľadený, ale aj úplne inej povahy, navyše vzhľadom na čas od spáchania skutku bez druhej recidívy súd ho považoval za dostatočne prevýchovný. Okresný súd tiež prihliadol na skutočnosť, že závažnosť skutku ako zločinu je pomerne vysoká, avšak vzhľadom na predchádzajúci život odsúdeného, jeho preukázateľné zdravotné problémy (tieto okrem iného prezentoval aj pred znalcom MUDr. Šedivou ako súčasť vyšetrenia a vyjadrenia k veci, pričom súd túto skutočnosť bral za preukázanú), mal súd za to, že účel trestu je možné dosiahnuť aj trestom uloženom na samom dolnom okraji zníženej trestnej sadzby.

S poukazom na uvedené preto okresný súd konštatoval, že otázku primeranosti trestu vzhľadom na skutočnosť, že ide o prvotrestanca, predchádzajúce riadne zamestnanie obžalovaného, úprimnú ľútosť, ktorej konajúci súd uveril, ako aj na nezanedbateľné zdravotné problémy obžalovaného, ako aj na skutočnosť, že obžalovaný po dokonaní skutku dobrovoľne vymazal záznam detskej pornografie, skôr ako prišlo k odhaleniu jeho skutku, čo potvrdil aj samotný znalec doc. Ing. Mokry, PhD., uvažoval konajúci súd o aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, pričom prihliadol aj na ustálenú judikatúru.

Okresný súd dospel k názoru, že predpoklady na mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona nie sú dané a to minimálne vo vzťahu a s ohľadom k osobe poškodenej, ktorou je dieťa nízkeho veku (v čase spáchania skutku 9 rokov), do ktorej osobnej, duševnej a telesnej integrity bolo zasiahnuté významným spôsobom. Zároveň konštatoval, že mimoriadne zníženie trestu prichádza do úvahy len v prípade špecifických okolností, ktoré sú tak závažné, že robia posudzovanú vec úplne mimoriadnou. Podľa názoru okresného súdu takéto okolnosti neboli zistené a ani tvrdené (proklamované a čiastočne zistené zdravotné problémy obžalovaného, ani dobrovoľné zmazanie nahrávky takýmito okolnosťami podľa názoru súdu nie sú).

Nad rámec vyššie uvedeného okresný súd dodal, že procesne konformným spôsobom bola zabezpečená aj nahrávka zachytávajúca pohlavný styk obžalovaného s osobou ženského pohlavia, ktorá mala v čase skutku 17 rokov. Takéto správanie obžalovaného okresný súd dal do kontextu s ďalšími zistenými skutočnosťami. V neposlednom rade, ako okolnosť svedčiacu proti aplikácii § 39 ods.

1 Trestného zákona okresný súd považoval aj skutočnosť, že keďže obžalovaný poskytol vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, na podklade čoho môže súd aplikovať závery Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. júna 2017 sp. zn. Tpj 55/2016 a rozhodnúť tak, že dolnú hranicu trestnej sadzby znížil o jednu tretinu, dochádza beztak k modifikácii dolnej hranice trestnej sadzby. Skutočnosť, že spomenutou dolnou hranicou bude hranica trestnej sadzby stanovená vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, pričom vzhľadom na výšku výmery trestu neprichádza do úvahy podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody, pričom súd považoval takéto zníženie dolnej hranice trestnej sadzby za dostatočné a to aj s ohľadom na preventívny, reparačný (nápravný) aj odstrašujúci účinok trestu.

K výroku o zhabaní veci okresný súd uviedol, že bol akceptovaný argument obžalovaného, ohľadom vysokej hodnoty fotoaparátu, kamery a ich príslušenstva, pričom tieto predmety úžitkovej elektroniky predstavujú zároveň aj nevyhnutné pracovné nástroje obžalovaného, ktorý je fotografom resp. kameramanom. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že samotné zariadenia majú iba minimálnu pamäť (ak vôbec) a o dátových nosičoch súd rozhodol tak, že nariadil ich prepadnutie. V danej veci súd prihliadol aj na fakt, že všetky údaje, ktoré sa týkali žalovanej trestnej činnosti boli obžalovaným dobrovoľne vymazané ešte pred začatím trestného stíhania, pričom k ich obnove muselo prísť len (pomerne komplikovaným) zásahom znalca doc. Ing. Miroslava Mokrého, PhD., pričom vzhľadom na osobu obžalovaného, jeho osobnosť a kvalifikačné predpoklady mal súd za to, že nehrozí nijaké riziko obnovy závadných dát obžalovaným, keďže interná pamäť ich ani nikdy podľa vyjadrenia znalca neobsahovala. Napriek uvedenému súd rozhodol o zhabaní dátových nosičov, ktoré buď závadové dáta historicky obsahovali alebo boli používané na „striedanie“ a nebolo možné ich preto oddeliť od závadových nosičov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, čo do výroku o treste a uviedol, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu by na jeho nápravu postačoval aj prísny podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom a zložením primeraných povinností a obmedzení. Poukázal na svoj sebareflexný postoj a jeho vyhlásenie o vine, ako aj na najmiernejšiu formu spáchania trestného činu a skutočnosť, že fotky sám vymazal. Podotkol, že do rozporu so zákonom prišiel raz pred 15 rokmi a to za spáchanie trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Nie je psychiatrický chorý a išlo o momentálne morálne zlyhanie. Argumentoval, že poškodená neutrpela žiadnu psychickú ujmu, resp. takáto ujma nebola psychológom zistená. Zároveň obžalovaný poukázal na jeho zlý zdravotný stav, ktorý utrpel po spáchaní skutku (odvolaciemu súdu predložil niekoľko lekárskeho správ). Tiež uviedol, že aj keď ho to nezbavuje viny, má za to, že ide o okolnosť, ktorá môže mať vplyv na uloženie prísneho podmieneného trestu odňatia slobody. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil a uložil mu za aplikácie § 39 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody s podmieneným odkladom a probačným dohľadom nad správaním obžalovaného s prísne stanovenou skúšobnou dobou a s prípadným uložením povinností a obmedzení.

Odvolací súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry, obhajca obžalovaného a poškodená. Okresný súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného, ktorý žiadal vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti a to v zmysle § 293 ods. 7 Trestného poriadku. Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol odvolaciemu súdu odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca obžalovaného zotrval na písomne odôvodnenom odvolaní a žiadal obžalovanému uložiť trest podmienený.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v citovanom ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone a dospel k zisteniu, že odvolanie obžalovaného H. nie je dôvodné.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie ohľadom výroku o treste, správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu. Rovnako v dôvodoch napadnutého rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k záveru, že v tomto prejednávacom prípade je možné aplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam.

K samotnému trestu je potrebné uviesť, že je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchateľa si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchateľa. Záver súdu o možnosti nápravy páchateľa musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchateľov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchateľa a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchateľmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchateľov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchateľa trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchateľa a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Majúc na zreteli vyššie uvedený účel trestu a jednotlivé hľadiská pre jeho ukladanie, dospel krajský súd k záveru, že okresným súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov je trestom zákonným, primeraným a spravodlivým, ktorý splní svoju funkciu tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu, ktorého uloženia sa obžalovaný odvolaním domáhal, by podľa názoru krajského súdu bol neprimerane mierny. Takýto trest by nezabezpečil zákonom predpokladaný účel vymedzený v § 34 ods. 1 Trestného zákona a to nielen zabrániť páchateľovi v páchaní ďalšej trestnej činnosti, či vytvoriť mu podmienky pre to, aby v budúcnosti viedol riadny život, ale aj zabezpečiť generálnu prevenciu, t. j. odradiť iných od páchania trestnej činnosti. Okrem uvedeného by neodrážal ani okolnosti tohto prípadu.

Okresný súd nepochybil ani tým postupom, ktorým podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Rovnako tak okresný súd správne obžalovanému uložil trest prepadnutia veci, čo v konečnom dôsledku sám obžalovaný ani nenamietal.

Okresný súd správne konštatoval, že v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona musí ísť o celkom výnimočné prípady. K možnej aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona treba zopakovať, že uvedené ustanovenie umožňuje uloženie trestu tým páchateľom, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchateľa. Takýmito okolnosťami budú najmä inak poľahčujúce okolnosti, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, napr. osobné pomery páchateľa, silné citové rozrušenie, nevyliciteľná choroba páchateľa a pod. Mimoriadne okolnosti vo svojej podstate vyžadujú, aby súd starostlivo a dôkladne zvážil ich povahu. Musí ísť o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo len v ojedinelých prípadoch. Pomerami páchateľa

sa rozumejú okolnosti bezprostredne súvisiace s osobou páchatel'a, ktoré nesúvisia s trestným činom a existujú v čase rozhodovania o treste. Takýmito pomermi môže byť napr. skutočnosť, že sa páchatel' sám stará o viacero osôb, ktoré sú na neho odkázané, ťažká, nevyliciteľná choroba páchatel'a a pod. Súd pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu musí zistiť nielen skutočnosti nasvedčujúce mimoriadnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a ale aj odôvodniť, prečo považuje uloženie trestu v rámci trestnej sadzby za neprimerané. Okresný súd veľmi vyčerpávajúco odôvodnil, prečo toto ustanovenie nebolo možné v prejednávanej trestnej veci použiť a odvolací súd bez potreby opakovania sa, na toto odôvodnenie v plnom rozsahu poukazuje.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovaného W. H. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.